



ĖVALUACIJA UPOTREBLJIVOSTI SAJTA

[HTTPS://SOVA.UNS.AC.RS.](https://sova.uns.ac.rs)

Samostalna studija iz predmeta

Interakcija ovek računar

školska 2019./2020. godina

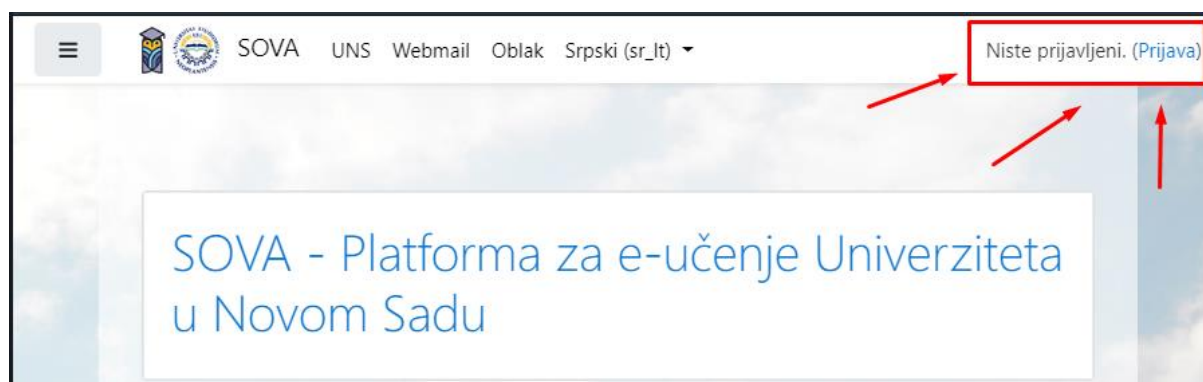
Nastavnik
Dr Dragan Ivetić, r. prof.

Student
Vladislav Maksimović, RA 186/2017

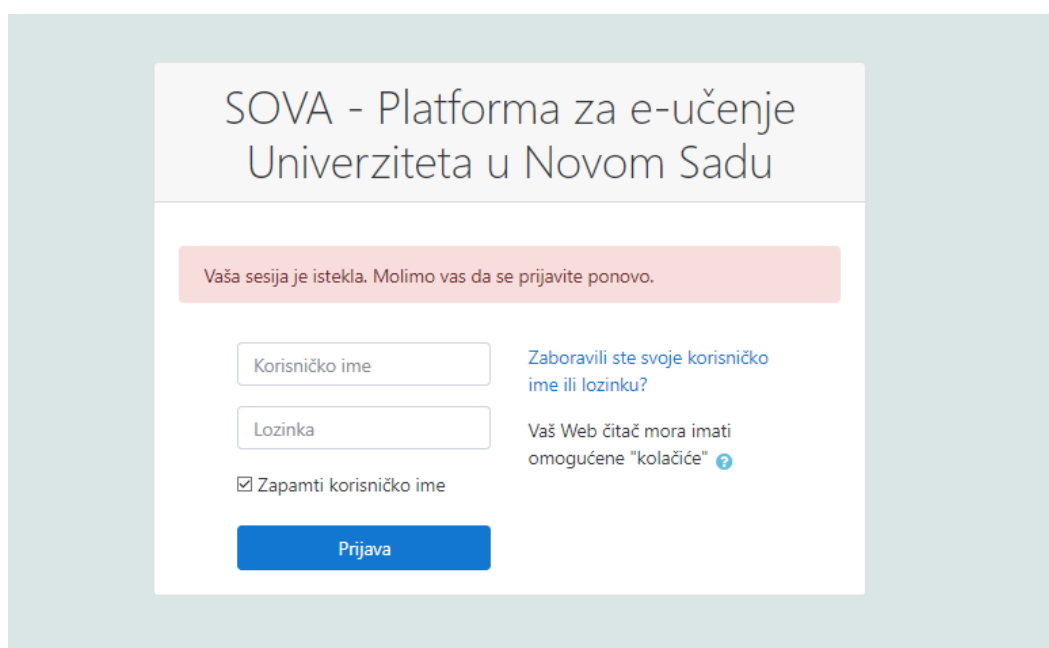
1. UVOD—PREDMET STUDIJE

Predmet ove studije je **SOVA platforma, platforma** za e-učenje Univerziteta u Novom Sadu. Od 2018. godine se platforma koristi za različite obuke u okviru Eramuzmus+ projekta, a od letnjeg semestra 2018/19 I na redovnoj nastavi sa pojedinim predmetima na Fakultetu tehničkih nauka I Tehnološkom fakultetu. Danas je ovaj servis dostupan svim zainteresovanim nastavnicima saradnicima I studentima UNS-a.

Platformi već mogu da pristupe sve zaposleni I student UNS-a koji imaju aktivne univerzitetske naloge(koje koriste za mail, Eduroam I druge servise).



Slika 1. Jednostavno prijavljivanje nakon početne stranice.



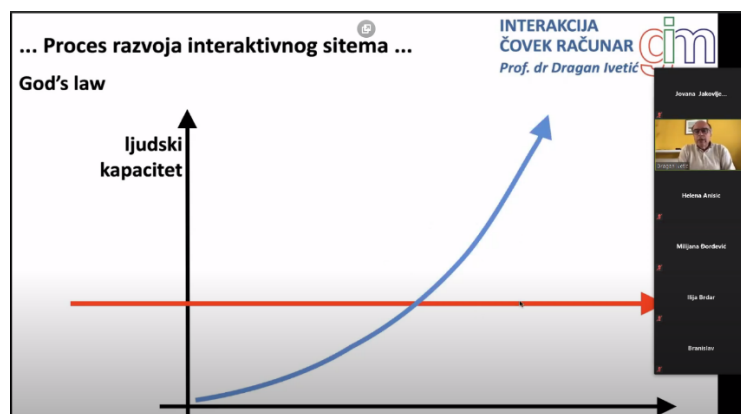
Slika 2. Pocetna strana logovanja na platformu.

2. EVALUACIJA PO HEURISTIKAMA

Evaluacija platforme “SOVA” je izvršena prema deset princip Nilsa.

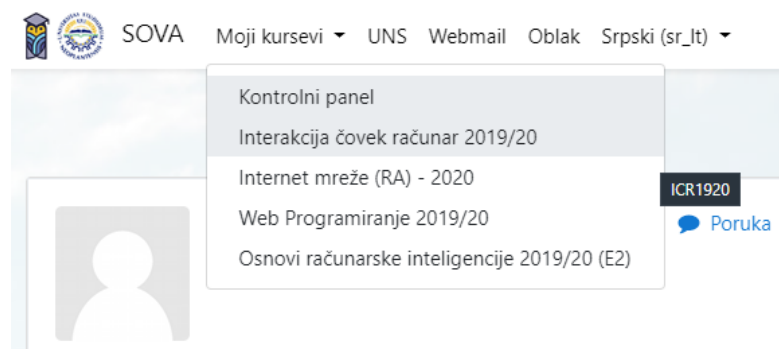
2.1. NALIKOVATI STVARNOSTI

Sova je platforma koja proces savremenog učenja prebacuje u digitalni svet, gde dobijamo novi pojam prenošenja znanja sa učitelja na učenike. Sada predavanje nije proces u kome moramo fizički prisustovati na istom geografskom području, nego to možemo činiti i iz topline svojih domova, a pak dobiti svo znanje koja nam sleduje.



Slika 3. Primer jednog online predavanja.

Takodje se mora spomenuti, da nam olakšava i proces skupljanja i skladištenja štiva relevantnog za kurseve koje student pohađa kako u tekućem tako i u kursevima koje je nekada pohađao kroz svoje školovanje, što znatno olakšava proces prisećanja gradiva kada nam bude potreban nekada u budućnosti. Brz i koncentrisan sklop i sklad materijala je jako bitan kada smo u problemu a potrebno je prisetiti se nekog dela gradiva sa studija.



Slika 4. Koncentrisani kursevi koje student pohađa.

Defaktome tome, Sova ne samo da nalikuje na stvarnost, nego teži da nam olakša i približi proces školovanja. Generalno, jedna jako lepa ideja a na nama ostaje da vidimo kako ćemo kroz mesece i godine koje tek nadolaze, ispoljiti to što nam je Sova pružila ili pak možda oduzela.

2.2. KONZISTENTNOST I STANDARDI.

Naša Sova u velikoj meri se trudi da ostane konzistentna i da poštuje standarde, to u velikoj meri i uspeva kada je u pitanju sklad održavanja korišćenja podjednakih boja i fontova kako na početnoj strani tako i kroz ostale strane naše aplikacije.



Slika 5. Primer konzistentnosti i standarda boja i fonta.

Medjutim, postoji problem u konzistentnosti određenih delova aplikacije kao zasebnog entiteta sistema, možemo na slici 8, videte kako reakcije na korišćenja softvera, gornji deo aplikacije poseduje dok telo aplikacije pak to ne čini.

2.3. HELP I DOKUMENTACIJA.

Kada pričamo o pomoći prilikom korišćenja softvera, Sova je taj deo jedno vreme falio, gde na zahtev korisnika platforme, dolazi i video zapis, gde članovi tima zaduženi na razvoju platforme daju jednostavno i prijatno objašnjenje za početak putovanja kroz učenje na daljinu i korišćenja platforme Sova.

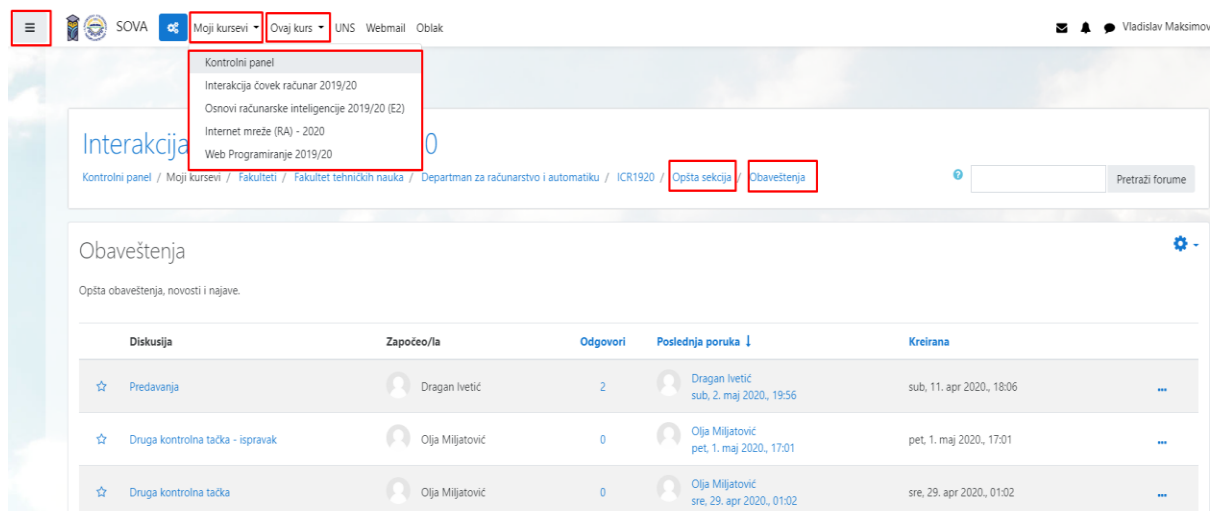


Slika 6. [Tutorijal](#) o početnim koracima na Sovi.

Pored tog jednostavnog i prijatnog objašnjenja, na platformi Sova i dalje nema neke dodatne pomoći i dokumentacije koja će svakodnevnim korisnicima približiti korišćenje platforme Sova.

2.4. KORISNIKOVA KONTROLA I SLOBODA.

O kontroli i slobodi, može se primetiti da je dobrim delo dobar deo aplikacije pokriven. Odnosno, odlaskom “dublje” u stranice i otvaranjem novih podmodula našeg softvera, primećujemo da imamo čak i duplu mogućnost navigacije kroz softer.

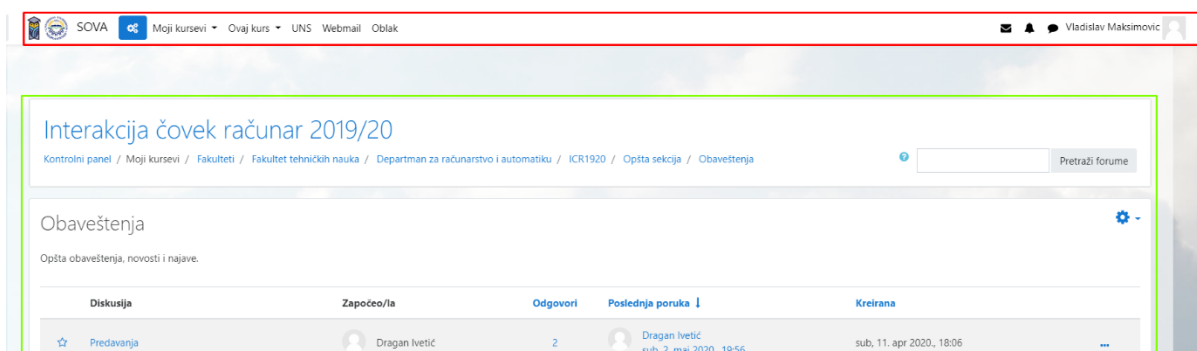


Slika 7. Primer dobrog opcionog navigiranja kroz aplikaciju.

Kao što vidimo na slici 7, vrlo lako se možemo kretati kroz razne nivoe aplikacije a da praktično to i ne primetimo. Čak postoje i 4 mogućnosti (označeno crvenim kvadratićima) recimo za istu funkcionalnost povratka na početnu stranicu tekućeg kursa. Što znači da je kontrola i sloboda na platformi Sova na visokom nivou !

2.5. VIDLJIV STATUS SISTEMA.

Možemo primetiti da je vidljivost statusa sistema u dobroj meri zadovoljena. Odnosno, vodjeno je računa da kada korisnim recimo predje preko određenih komponenti da one dobiju fokus, promene boju, drugim rečima, korisnik dobije reakciju na njegovo korišćenje softvera.



Slika 8. Primer dobre i lose vidljivosti statusa sistema.

Na slici 8, dodao bih zapažanje da je deo softera u zelenom kvadratiću (vrlo verovatno *body* aplikacije) vrlo efikasno oslikao vidljivost statusa sistema, dok je deo softera u crvenom kvadratiću (verovatno *navbar* aplikacije) ostao bez povratne informacije o status sistema. Odnosno, crveni deo tek reaguje na klik jedne od komponenti a ne postoji ni razlika kada smo prešli preko koje komponente, dok to nije slučaj u zelenom delu.

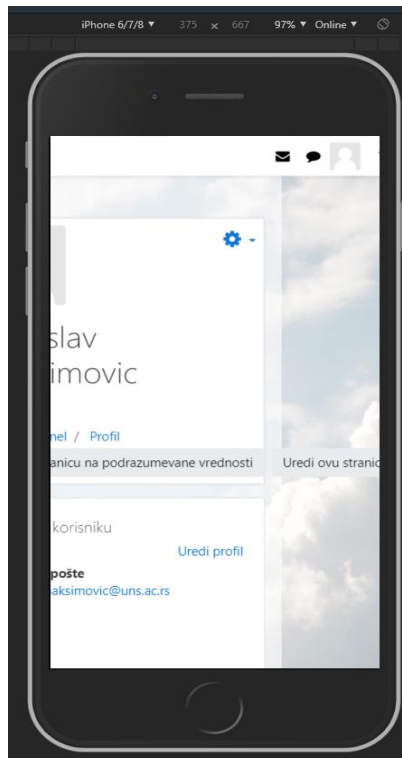
2.6. FLEKSIBILNOST I EFIKASNOST.

Kada pričamo o fleksibilnosti definitivno moramo spomeniti da Sovi kao Web aplikaciji fali responsive dizajna, on je u jednoj meri pokriven ali jako neprijatno iskustvo se dobija pokušajem korišćenja aplikacije putem uređaja manjih dimenzija.

Kao što se vidi na slici 9, dugme “Uredi ovu stranicu” ispada iz vidokruga osnovog dela početne stranice. Takodje, deo koji otvara meni i deo koji uredjuje profil, otvara poruke, ne mogu da upadnu u isti deo aplikacije (verovatno zbog ispadanja dugmeta “Uredi ovu stranicu”).

Takodje se stvara utisak da sve u aplikacije je preveliko napravljeno i previse zgusnutno i nabijeno kada ona počne da se koristi preko mobilnih uređaja, samim tim gubi na efikasnosti prilikom njenog

korišćenja, pogotovo što znamo da danas velika većina populacije koristi mobilne uređaje u svakodnevnicu pa i više nego desktop računare, stoga, definitivno je potrebno poraditi na ovom delu softvera.



SLIKA 9. PRIMER PROBLEMA SA FLEKSIBILNOŠĆU.Ž

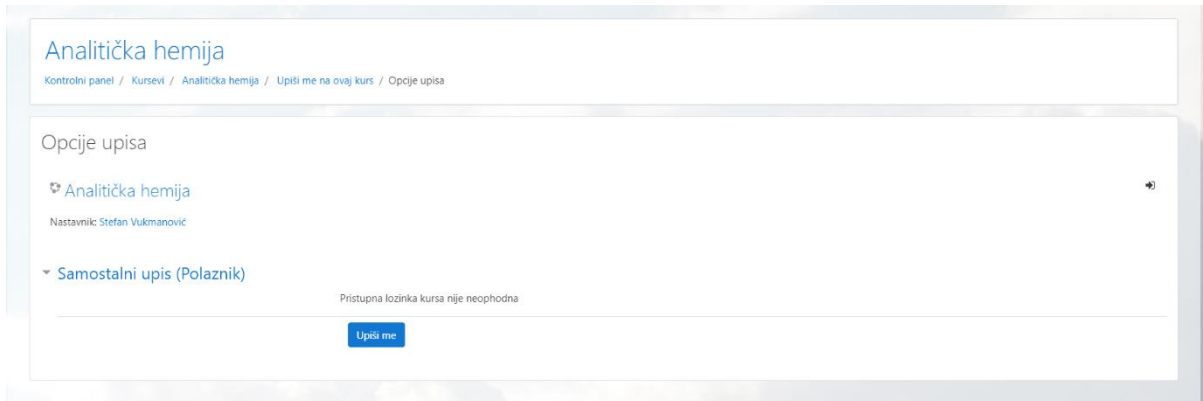
2.7. PREVENCIJA GREŠAKA.

Na prvi pogled i korišćenje aplikacije stekao sam pojam da je “plitka” povodom prevencije greške, takodje i ermanentna zato što u procesu pravljenja greške vi ćete je načiniti. Kao što je primer u slici 10, kao što vidimo, ne postoji nikakva povezanost izmedju prve i druge tačke pretrage.

Poruke moraju biti svežije od	<input checked="" type="checkbox"/>	1	januar	2050	00	00
Poruke moraju biti starije od	<input checked="" type="checkbox"/>	5	maj	2018	01	15

Slika 10. Primer nedostatka prevencije greške.

Takodje postoji problem i u prevelikom pristupu funkcionalnosti korisnika, u slici 11, možete videte da ja kao student Fakulteta Tehničkih Nauka mogu da se samostalno da se upišem recimo na Analitičku hemiju na Tehnološkom fakultetu, što definitivno jeste dobro po moje obrazovanje ali ipak za sistem i njegovo održavanje može napraviti ozbiljan problem.

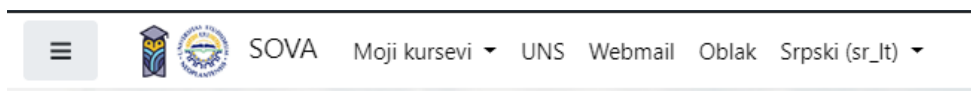


Slika 11. Primer upisa studenta FTN-a na predmet sa Tehnološkog fakulteta.

Sovi definitivno fali ograničenja korišćenja odredjenih funkcionalnosti nad pojedinim entitetima sistema, kako bi se i donela prevencija grešaka.

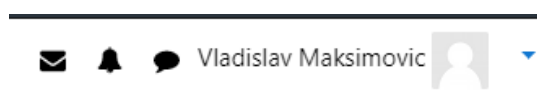
2.8. PREPOZNAJ, NE DA SE PAMTI.

Odredjeni deo aplikacije je zadovoljio ovu stavku time što imaju pojedine komponente WEB aplikacije kao i većina WEB stranica, stoga korisniku je prepoznavanje i prelaz na platfomu Sove, vrlo jednostavna stvar.



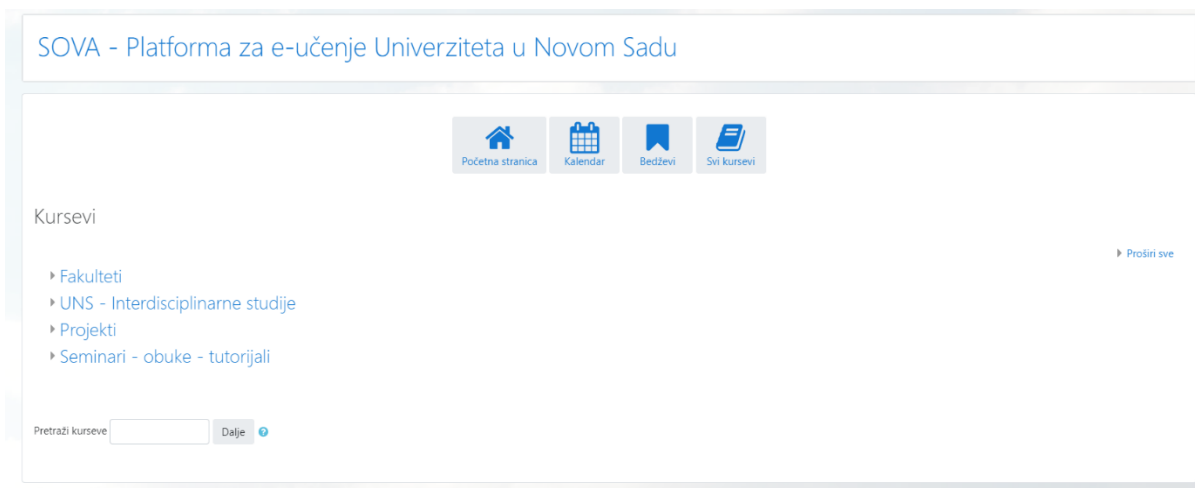
Slika 12. Navbar platforme Sova

Na slici 12 primećujemo navbar sove koji je kao i većina navbar-ova na današnjim WEB aplikacijama, pa je korisnicima to stvar koja čini jednostavnu tranziciju na Sovu. Istu priču imamo i sa delom profila vezan za personalizaciju korisnika(slika 13).



Slika 13. Deo za manipulaciju profilom korisnika.

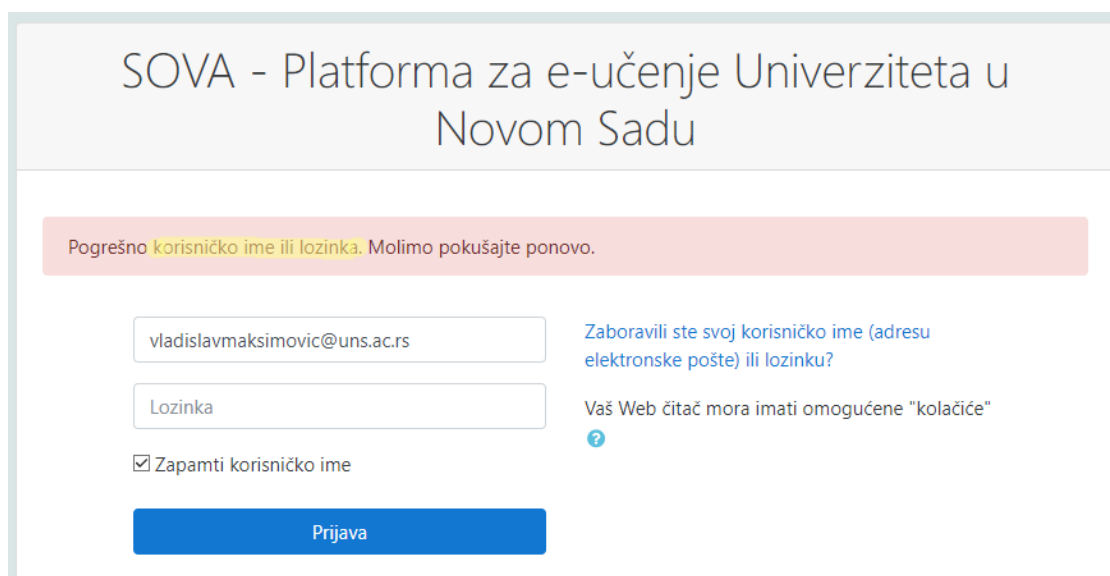
Takodje imamo i ikonice na početnoj koje predstavljaju jedne od osnovnih funkcionalnosti platforme Sova. One su prepoznatljive za odredjenu funkcionalnost i vrlo intuitivne povodom tog pitanja.



Slika 14. Početna stranica platforme Sova.

2.9. PRIJAVA GREŠKE, DIJAGNOSTIKA, OPORAVAK.

Prilikom prijavljivanja a i ostalim delovima softvera postoje problemi gde softver ili ne vraća poruke o grešci ili su one generičke ili pak i nekonzicne i ne daju jasnu sliku i uvid u problem koji je nastao.

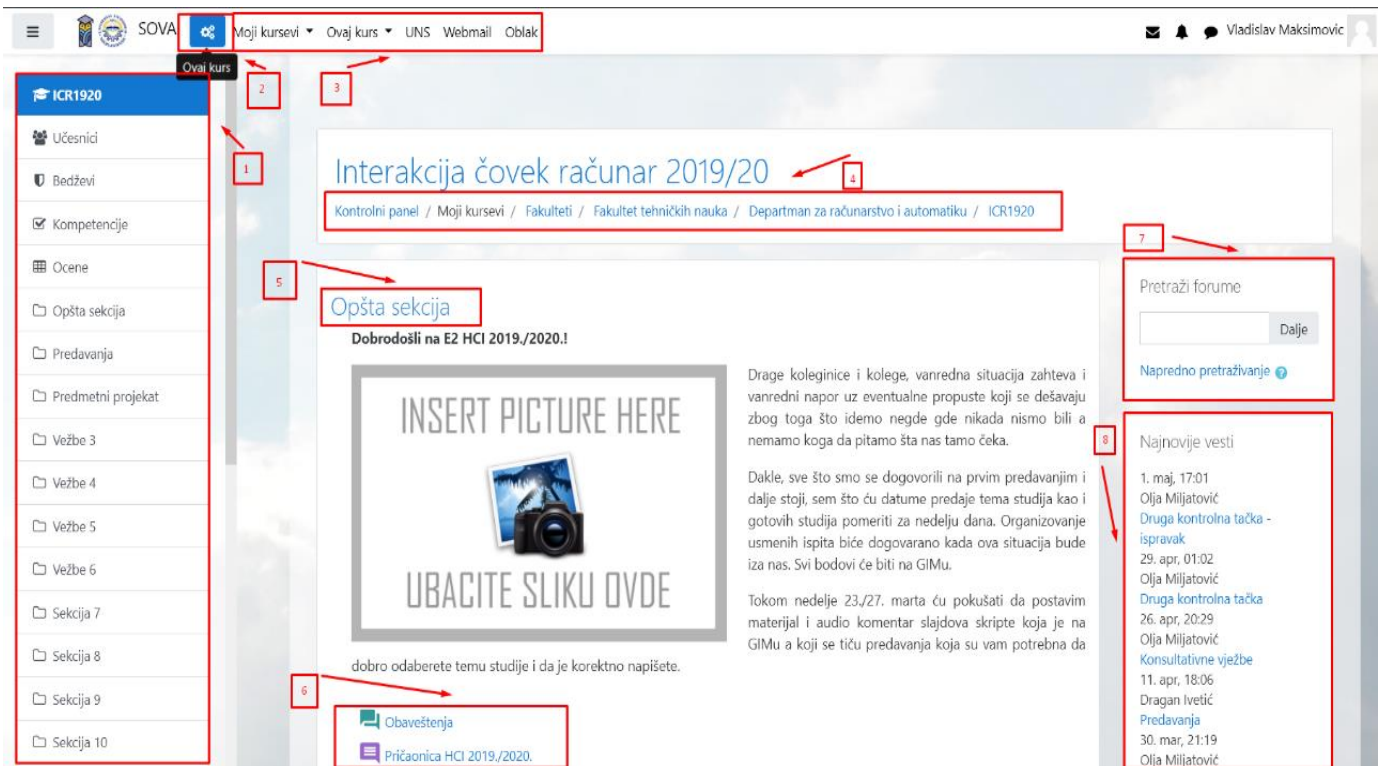


Slika 15. Primer problema prilikom prijavljivanja.

Na slici 15, možemo videti da dobijamo generički odgovor koji nam nije dao prevenciju od ponovnog činjenja greške, jer ovim nismo dobili informaciju gde tačno grešimo, nego samo poruku da nismo uspeali da se prijavimo na sistem što je očevidno iz ostajanja na istoj stranici.

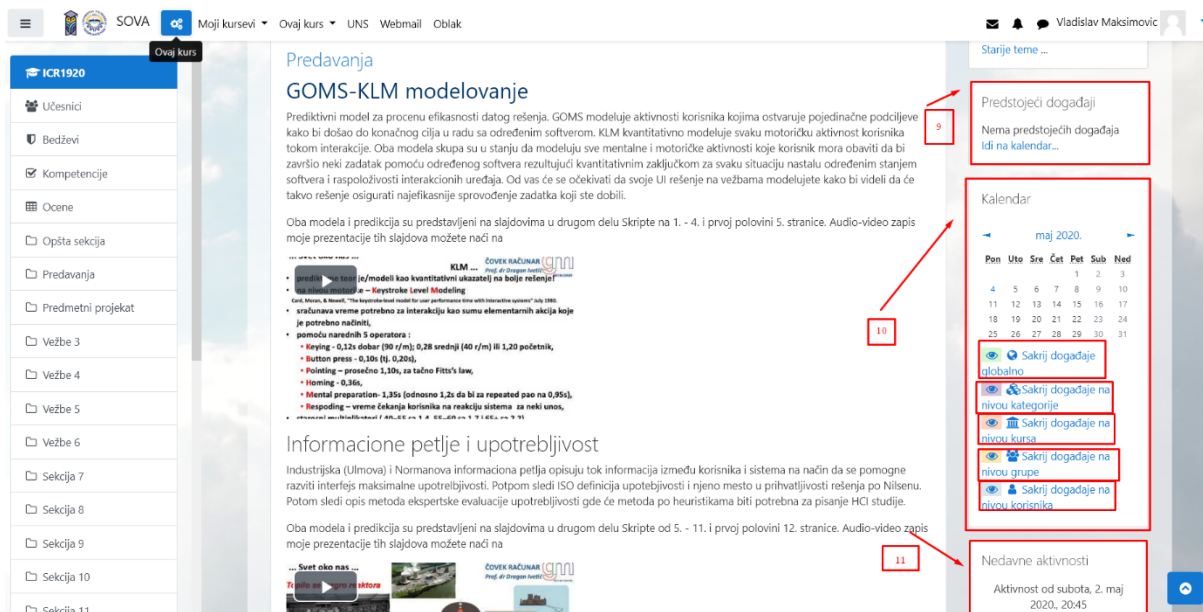
2.10. ESTETIČAN I MINIMALISTIČKI DIZAJN.

Zalažem se da treba težiti tome da jedna stranica može da pruži jednu funkcionalnost i jednu uslugu, kako bi se korisnik prijatnije i lagodnije osećao. To u slučaju Sove i nije reč, mi ulaskom na kurs dobijamo gomilu funkcionalnosti nabacanih na jedno mesto, tako da i onaj koji je usko vezan za korišćenje internet aplikacije dodje u položaj zbunjenosti i nedoumice šta bi zapravo trebao da odradi i zašto je uopšte ušao na tekuću stranicu.



Slika 16. Primer ulaska na stranicu jednog od kurseva.

Kao što možemo primetiti na slici 5 i 6, gomila funkcionalnosti i gomila mogućnosti koji opterećuju korisnika. U stavci 1 iste slike, vidimo iste stvari koje sa zapravo i nalaze na samoj stranici, stavka 2 i stavka 3 krše konzistentnost navbar, odnosno, stavka 2 nije jasna, drugačije je boje i čak je ikonica za razliku od ostalih stavki u navbaru. Kod stavke 4 možemo videti da i nije baš najasnije zašto su "Moji kursevi" drugačije boje od ostalih činioca tog vizualnog predstavnika nekog patha do tog dela sajta. Dok 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 predstavljaju još samo neke od funkcionalnosti koje stranica nudi.



Slika 17. Nastavak stranice započet slikom 11.

Moje naravoučenje o ovom delu, zasnovano je na tome da tim zadužen za rad na Sova treba da poradi na boljoj organizaciji i dekomponovanju određenih komponenti, kako bi korisnik mogao lakše, sigurnije i samopouzdanije da se kreće i obavlja svakodnevne aktivnosti vezane za softver.

3. ZAKLJUČAK

Evaluacijom platforme Sova po deset Nilsenovih principa, dolazimo da zaključka da Sova jeste funkcionalna platforma sa dosta mogućnosti i prednosti koje nam je ponudila ali da pak nije ispunila neke od Nilsenovih principa i da ostaje da se radi na njima kako bi Sova postala prijatnije mesto za sticanje znanja i veština potrebnih u svetu koji nas čeka posle studija.

Glavna zamerka je ta što je sve trenutno u jednoj meri konfuzno, što nije lepo i jednostavno grupisano kroz određene celine aplikacije. Previše je mogućnosti dato svakom od korisnika i nikako nije minimalistički nastrojena aplikacija u kojoj se kroz određeni deo aplikacije radi jedna stvar a kroz drugi, nego kroz jedan deo nje možemo uraditi mnogo funkcionalnosti.

Glavna vrlina se krije u tome što je Sova uspela da junački podnese sve što ju je zadesilo i da opstane u vremenu kada su svi imali određene zahteve i prohteve, gde su velike količine korisnika u isto vreme pravili dosta opterećenja mreže. Sova je sve to podnela i nastavila sa radom.

Posle kolektivnog sumiranja svega viđenog i izučenog, rekao bih da je sova jedan veliki projekat sa jako lepom namerom i nadam se lepom budućnosti. Kao i dete što uči kroz godine i napreduje, čvrsto verujem da to sledi i našoj Sovi, te da će postati sve više zastupljenija i korišćenija u vremenima koja tek dolaze. Stoga na Sovi treba raditi kao i sa decom, polako, čvrstim ali promerenim koracima ka ostvarenju njenog cilja. A kada se to ostvari, onda taj postupak odrastanja ostaje na nekoj drugoj revolucionarnoj aplikaciji koja će umesto Sove vršiti prenošenja znanja sa profesora na učenike.

A do tad nam ostaje da se bavimo problemima koje Sova nosi sa sobom i zajedničkim snagama je unapredimo, kako radi ličnog svakodnevnog korišćenja aplikacije, tako i radi generacija koje će je tek koristiti.